

وزارت فرهنگ و آموزش عالی

تاریخ نمایش استان سمنان

رحیم موسوی

www.ketab.ir

سرشناسه	: رحیم موسوی، ۱۳۳۴
عنوان و نام پدیدآور	: تاریخ غایش استان سمنان / رحیم موسوی / تهیه کننده: حوزه هنری استان سمنان
مشخصات نشر	: قم، انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	: ۱۷۶ ص مصور
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶-۲۸۵-۸ ریال ۷۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: نمایش / ایران / سمنان / تاریخ
موضوع	: تعزیه خوانان / ایران / سمنان
موضوع	: تعزیه / ایران / سمنان / تاریخ
شناسه افزوده	: حوزه هنری استان سمنان
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ س ۸۸/۸۵۵/۲۹۵۵ PN
رده بندی دیویی	: ۷۹۲/۰۹۵۵۸۳
شماره کاتالانسی ملی	: ۳۴۴۳۸۸۷

تاریخ نمایش استان سمنان

نویسنده: رحیم موسوی

تهیه کننده: حوزه هنری استان سمنان

ناظر پروژه: محمد اسماعیل حاجی علیان

سرپرستار: محمدرضا ذریبگی نامقی

طراح جلد و صفحه آرا: مهدی قاسمی

چاپ سیهر / نوبت چاپ: اول / تاریخ چاپ: بهار ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۱۰۰ / قیمت: ۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶-۲۸۵-۸

انتشارات زمزم هدایت | آدرس ناشر: قم، خیابان شهید فاطمی، نیش فاطمی ۳، پلاک ۸۱

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۰۷۳۵ / هرا: ۰۹۱۲۲۵۳۲۸۸۷

فهرست

۷	مقدمه حوزه هنری
۹	مقدمه مولف
۱۱	● فصل اول؛ پیش پرده
۱۷	● فصل دوم؛ تعزیه در استان سمنان
۴۵	● فصل سوم؛ غمایش های غیرمذهبی
۶۷	● فصل چهارم؛ دهه پنجاه تا قبل از انقلاب اسلامی
۷۹	● فصل پنجم؛ تاثیر استان سمنان بعد از انقلاب اسلامی
۱۳۵	● فصل ششم؛ تله تناتر
۱۴۱	پرده آخر
۱۴۳	عکس ها
۱۶۷	منابع
۱۶۹	فهرست اعلام

مقدمه حوزه هنری

ضرورت شناخت دقیق پیشینه تاریخی و فرهنگ و تمدن استان پهناور سمنان برکسی پوشیده نیست.

استانی که از گذشته‌های دور تاکنون همواره مهد ادیبان و عرفا و دانشمندانی بوده که تاثیر تفکر ایشان را می‌توان به وضوح در اقصی نقاط جهان مشاهده کرد. بی‌گمان در تاریخ این دیار کهن از یک سوی نام انسان‌هایی چون علاء الدوله سمنانی، بایزید بسطامی و ابوالحسن خرقانی بر تارک ادبیات عرفانی ایران اسلامی آن چنان می‌درخشد که مرزهای جغرافیایی را در نور دیده و در سراسر جهان طنین انداز شده است. و از دیگر سوی در تاریخ یک هزاره، اله شعر و ادب فارسی نام انسان‌هایی چون استاد سخن، قصیده‌سرای نامی منوچهری دامغانی، خطبه‌سرای بلند آوازه ابن‌یمین فرومدی و غزل‌سرایان نامدار فروغی بسطامی و یغای جغتو، از جایگاهی خاص برخوردار است.

در عالم فقه و فقاہت نیز اسامی قدسی و جمعیت و زعامت جهان تشیع، از این استان تاییدن گرفته که از جمله می‌توان به حضرات آیات عظام حاج شیخ محمود شاهرودی مشهور به شیخ الفقها و العلما، علامه محمد صالح حائری، حاج شیخ یوسف خراسانی حائری، حاج ملاعلی سمنانی مشهور به حکیم الهی، محمد کاظم مهدوی دامغانی، محمدرضا فیض سرخه‌ای و محمد علی نجات قدس‌اله اسرارهم اشاه غود که به راستی هریک از این بزرگواران در دوره خویش چراغ راهی برای هم عصران خویش و الگویی عملی برای آیندگان به شمار می‌آمده‌اند.

استان سمنان به واسطه ویژگی‌های خاص جغرافیائی و اقلیمی، فرهنگی و هنری، تاریخی و اجتماعی همواره مورد توجه پژوهشگران مختلف بوده و کتب فراوانی نیز در حوزه‌های مذکور به نگارش در آمده و به چاپ رسیده است، لیکن علیرغم همه تلاش‌های صورت گرفته، مطالعات جامع و منسجمی در زمینه فرهنگ و هنر و تمدن این خطه کهن و باستانی تاکنون انجام نشده است. لذا حوزه هنری استان با بهره‌گیری از پژوهشگران فرهیخته این سامان طرح تدوین «دانشنامه فرهنگ و تمدن استان» را با پیش‌بینی ۱۱۰ جلد کتاب وجهه همت خویش قرار داد تا با در نظر گرفتن اصولی از

جمله مرجع سازی پژوهش های فرهنگی هنری، پرهیز از پژوهش های تکراری، توجه به کیفیت و محتوای مناسب، خوشخوانی کتاب ها با رعایت تناسب حال مخاطب عام بویژه نسل جوان و بالاخره به قول اهل ادب پرهیز از ایجاز محفل و اطناب مُیل، بسیاری از زوایای آشکار و پنهان استان را برای نسل حاضر و نسل های آینده تدوین و به همگان ارائه نماید.

بی تردید پژوهش های انجام شده بدون ایراد نیست لیکن به منظور کیفی تر شدن کارها هر کدام از آثار توسط سه تن از استادان و صاحب نظران مورد واکاوی و بازبینی قرار گرفته و کاستی های احتمالی توسط پژوهشگران مجدداً برطرف گردیده است. همچنین سر ویراستار محترم که خود از پژوهشگران نام آشنای این سرزمین هستند در دو بخش فنی - محتوایی و ادبی مطالب را مورد مذاقه قرار داده و در جهت یکسان سازی متون و برهمه بندی بیشتر خوانندگان از کتب مذکور اهتمام ویژه ای، مبذول داشته اند که لازم می نمود مراتب تدویناسی خود را از این بزرگواران اعلام نمایم.

در خاتمه این کتاب پژوهندگان گرانقدر و تمامی کسانی که در تهیه، تدوین و انتشار این کار سترگ همت نموده اند و یاریگر همیشگی فعالیت های فرهنگی هنری و ادبی در استان بوده و خواهند بود. همچنین همکار ارجمندم جناب آقای محمد اسماعیل حاجی علیان که صبورانه کار دانشنامه را بنحوی شایسته ای پیگیری نموده اند سپاسگزاری نمایم. امید آنکه مجموعه آثار منتشره مورد رعاایت حضرت دوست، چراغ راه آیندگان و مورد استفاده کلیه دانش پژوهان، محققان، اصحاب قلم، جوانان عزیز، عموم علاقمندان و مردم خوب و فهیم استان فرهنگی سمنان قرار گیرد.

سیدعباس دانائی

رئیس حوزه هنری استان سمنان

تابستان ۹۲